

ISSN: 2617-6548

URL: www.ijirss.com

Studying the Effect of Socio-Cultural, Political and Personal-Family Factors on Returnees of International Immigration in Herat City from 2015-2019

Ehsan Waiezi^{1*}, Ahmad Hamid Wahidy²

¹Mathematics Department, Science Faculty, Herat University, Herat, Afghanistan

²Department of Sociology, Faculty of Social Sciences, Herat University, Herat, Afghanistan

*Corresponding author: Ehsan Waiezi (ihsanwaiezi@gmail.com)

Abstract

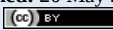
Immigration is one of the four factors of population transformation that incorporates time and geographical constraints on the basis of goals and motivation of human life both in place of origin and destination in a matter of structure and function. This study has analyzed socio-cultural, political and personal-family factors to international immigration. The present work is conducted in a quantitative exploratory method with a sample size of 370 returnees with a probable simple random sampling who are all living in Herat city. The questionnaire tool is used for data collection and SPSS for data analysis. The data are analyzed with the regression of each indicator of socio-cultural, political and personal-family factors as pulling factors to the international immigration. The findings indicate that the personal-family factor with the most influential factor, political with the second influential factor, and socio-cultural as the third influential factor to the international immigration.

Keywords: International immigration, Returnees, Factors, Effect.

DOI: 10.53894/ijirss.v3i2.32

Funding: This study received no specific financial support.

History: Received: 27 January 2020/Revised: 2 April 2020/Accepted: 13 May 2020/Published: 20 May 2020

Licensed: This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Acknowledgement: Both authors contributed to the conception and design of the study.

Competing Interests: The authors declare that they have no conflict of interests.

Transparency: The authors confirm that the manuscript is an honest, accurate, and transparent account of the study was reported; that no vital features of the study have been omitted; and that any discrepancies from the study as planned have been explained.

Ethical: This study follows all ethical practices during writing.

بررسی تاثیر عوامل اجتماعی-فرهنگی، سیاسی و فردی روی مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان در شهر هرات در سال 2015-2019

احسان واعظی^{1*}، احمد حامد وحیدی²

¹دبیرارتمنت ریاضی، دانشکده ساینس، دانشگاه هرات، هرات، افغانستان

²احمد حامد وحیدی، دبیرارتمنت جامعه شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه هرات، هرات، افغانستان

خلاصه

افغانستان کشوری که در آن مهاجرت یکی از چهار عامل اصلی تغییر و تحول جمعیت بوده که در بستر مکان و در گذر زمان با اهداف و انگیزه های گوناگون اجتماعات، انسانی مبدا یا مقصد را به لحاظ ساختاری و گاه کارکردی دستخوش تحولات بسیاری نموده است. براین مبنا تحقیق فرارو به بررسی برخی عوامل چون اقتصاد، مولفه های اجتماعی-فرهنگی، سیاسی و عوامل فردی را ارزیابی نموده است. این تحقیق از نوع اکتشافی و به روش پیمایشی با انتخاب نمونه تصادفی ساده بین 370 تن از عودت کنندگان که فعلاً در شهر هرات زندگی می نمایند، به انجام رسیده است. در این تحقیق ابزار تحقیق پرسشنامه بوده که توسط برنامه SPSS تجزیه و تحلیل گردیده و برای فرضیات و پاسخ به پرسش های تحقیق از آزمون ریگرسیون استفاده شده است. نتایجی که از این تحقیق بدست آمده است نشان می دهد که عوامل فردی-خانوادگی به درجه اول با بیشترین تاثیر، عوامل سیاسی در درجه دوم، عوامل اجتماعی-فرهنگی با کم ترین درجه روی مهاجرت های برون مرزی تاثیرگذار بوده است.

کلمات کلیدی: مهاجرت بین المللی، عودت کنندگان، عوامل، تاثیر

1. مقدمه

مهاجرت شکلی از تحرک جغرافیایی یا مکانی جمعیت است که در بین دو واحد جغرافیایی انجام می گیرد [1, 2]. به عبارت دیگر مهاجرت عبارت از جابجای مردم از مکانی به مکان دیگر برای کار یا زندگی، مهاجرت را معمولاً به دو نوع عمده، مهاجرت داخلی و مهاجرت بین المللی تقسیم می کنند. مهاجرت داخلی در داخل کشور و مهاجرت بین المللی بیرون از کشور و به مقصد کشورهای دیگر صورت می گیرد [3, 4]. مهاجرت داخلی در محدوده یک کشور یا در تقسیمات خاص جغرافیایی آن صورت می گیرد، در حالی که مهاجرت بین المللی در قلمرو های وسیعتر از محدوده یک کشور و در چارچوب مناسبات بین المللی انجام می پذیرد [5]. آمار ارائه شده در مورد مهاجرت افغان ها به دیگر کشور ها چه به عنوان پناه جو و چه به عنوان مهاجر متفاوت و متغیر است. در سال 2015، 2.6 میلیون مهاجر در سرتاسر دنیا از افغانستان به ثبت رسیده است که این آمار افغانستان را در بزرگترین قوه مهاجر فرست دنیا بعد از سوریه قرار می دهد. بیشترین تعداد مهاجر در پاکستان (1.55 میلیون)، و ایران در حدود (1 میلیون) زندگی می کنند. در همین راستا، 110000 در کشورهای (جرمنی با 30000)، (اتریش با 15000)، و (سوئد با 13000) به ثبت رسیده اند. حدود 30000 مهاجر دیگر در کشورهای آسیای مرکزی و جنوبی به ثبت رسیده است [6]. براساس دیدبان حقوق بشر (Human Rights Watch)، پس از سال 2016 صدها هزار مهاجر افغان از ایران و پاکستان به صورت داوطلبانه و اجباری به کشورشان برگشته اند. براساس گزارش ها، افغانستان از این شهروندان عودت شده به دلیل نبود زیربناها، امنیت و فرصت های کاری حمایت کرده نمی تواند [7]. با توجه به آمار فوق، علل بسیاری از مهاجرت های بیرون مرزی به جنگ و ناامنی موجود در افغانستان، بیکاری، فقر اقتصادی خانواده ها، و دلایل دیگر موجب مهاجرت افغانستانی ها به کشورهای همسایه و کشورهای اروپایی و آمریکایی شده است [8]. از آنجایی که بسیاری از مهاجرین از طریق راه های غیر قانونی به صورت قاچاقی به کشورهای دیگر مهاجرت می کنند و پس از رسیدن به کشور مقصد، به عنوان مهاجر فراری و یا مهاجر قاچاقی شناخته می شوند که با مشکلات قانونی و رسمی ای نیز روبرو می شوند که احتمال بازگشت و یا عودت آنان به کشور مبدا را افزایش می دهد [9]. در این میان، مهاجرت می تواند به عنوان راه حل برای زندگی جوامع بشری باشد [10]. با این وجود هم افراد نظر به نارسائی های سازمانی و سوءکارکردهای اجتماعات و دولت دست به مهاجرت های اجباری می زنند [11]. با وجود تمام مسائل بحث شده، یافتن عوامل تاثیرگذار روی مهاجرت برون مرزی از تجربه عودت کنندگان پهلوی خاصی در تحلیل مسائل جامعه شناختی به خود می گیرد که می بایست به آن توجه جدی کرد.

برای موضوع مهاجرت و کسب شناخت چند جانبه مهاجرت، این تحقیق در جستجوی سوالات عمده ای که توجه چندانی به دیگر تحقیقات در این زمینه به آن نشده است، می باشد. آنچه در این میان مسئله باقی می ماند، شناخت عوامل تاثیرگذار اجتماعی، فرهنگی و انگیزه های فردی در قبال مسائل سیاسی در کشور است که با چه شدتی روی مهاجرت برون-مرزی افغان ها تاثیرگذار بوده است. این تحقیق به دنبال پاسخ به سوال میزان تاثیرگذاری شاخص های اجتماعی-فرهنگی، سیاسی و عوامل فردی-خانوادگی روی مهاجرت بین المللی است.

پرسش های تحقیق

پرسش اصلی

عوامل اجتماعی-فرهنگی، سیاسی و فردی-خانوادگی چه تاثیری بر مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان داشته اند؟

پرسشهای فرعی

- عامل اجتماعی فرهنگی به چه میزان روی مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان تاثیر داشته است؟
- عامل سیاسی به چه میزان روی مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان تاثیر داشته است؟
- عامل فردی-خانوادگی به چه میزان روی مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان تاثیر داشته است؟

هدف اصلی

- بررسی تاثیر عوامل اجتماعی-فرهنگی، سیاسی و فردی-خانوادگی بر گرایش عودت کنندگان به مهاجرت های برون مرزی 2015-2019

اهداف فرعی

- بررسی شدت تاثیر عامل اجتماعی-فرهنگی روی مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان بین سال های 2015-2019
- بررسی شدت تاثیر سیاسی روی مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان بین سال های 2015-2019
- بررسی شدت تاثیر عامل فردی-خانوادگی روی مهاجرت برون مرزی عودت کنندگان بین سال های 2015-2019

چهارچوب نظری

این تحقیق از ترکیب نظریات مربوط به مهاجرت شکل گرفته است که هر کدام بخشی از موضوع این تحقیق را تبیین می‌کند و از نظریاتی که علمی‌تر و به گونه‌ای مستقیم ربط به موضوع تحقیق دارد، از آن‌ها به عنوان چارچوب نظری استفاده گردیده است. در این تحقیق، نخست نظریه‌های متفاوت در ارتباط به دلایل مهاجرت، انگیزه‌های مهاجرتی، و نتایج مهاجرت مورد بررسی قرار گرفته شده است. در قدم بعدی، نظریه‌های مرتبط به عنوان تحقیق خلاصه شده و فرضیه‌های متناسب با اهداف و پرسش‌های تحقیق شکل گرفتند که مبنای اساسی آزمون نظری این تحقیق را ساخته است. در نظریه جذب و دفع مهاجرتی، عوامل دفع کننده در مبدا گاهی به صورت جداگانه باعث مهاجرت می‌شود که فرا را وادار به حرکت از محل زندگی می‌کند. گاهی نیز عوامل جذب کننده در مقصد که از طریق قصه‌ها، رسانه‌ها و فیلم‌ها بازتاب می‌کند، روی مهاجرت تأثیرگذار است. به اساس نظریه جذب و دفع، می‌توان هر دو عوامل جذب در مقصد و دفع از مبدا را روی مهاجرت تأثیرگذار دانست که این تحقیق نیز به اساس همین نظریه انجام شده است. نظریه تفاوت‌ها (جاذبه و دافعه) تأکید بر دو دسته از عوامل دارد:

- عواملی که باعث دفع انسان‌ها از محل اسکان (منطقه مبدا) شده است.
- عواملی که باعث جذب آن‌ها در منطقه مقصد می‌گردد. بر اساس این نظریه، عوامل اقتصادی-فیزیکی نامناسب در یک مکان موجب می‌شود که افراد محل زندگی خود را ترک کرده و به مکان دیگری که از نظر اقتصادی، اجتماعی و فیزیکی در شرایط بهتری هستند، نقل مکان کنند. افغان‌ها بخاطر شنیدن زندگی بهتر و مرفه تصمیم به مهاجرت می‌گیرند [11].

فرضیه‌های تحقیق

- به نظر می‌رسد عامل اجتماعی-فرهنگی تأثیر روی مهاجرت برون مرزی داشته است.
- به نظر می‌رسد عامل سیاسی یکی از عوامل تأثیرگذار روی مهاجرت بیرون مرزی است.
- به نظر می‌رسد عامل فردی-خانوادگی باعث مهاجرت‌های بیرون مرزی شده است.

2. روش تحقیق

در این تحقیق، جمعیت نمونه، مردان و زنانی که دارای سوابق مهاجرت‌های بیرون مرزی (عودت کننده) می‌باشند که در زمان تحقیق در شهر هرات حضور داشته‌اند. این تحقیق از نوع تحقیقات اکتشافی-پیمایشی با رویکرد کمی در میان 384 نمونه با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده با استفاده از فرمول کوکران انجام شده است. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه کمی و برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS استفاده گردیده است. برای محاسبه تست کوکران به صورت زیر محاسبه صورت گرفته است [12].

$$n = \frac{z^2 \times p \times (1 - p)}{e^2} = \frac{1.96^2 \times 0.5 \times 0.5}{0.05^2} = 384$$

در این جا:

n حجم نمونه، p نسبت (برآورد شده) از افرادی از جامعه است که دارای صفت مورد نظر هستند.
e سطح دلخواه دقت (حاشیه خطا) است. این مقدار تعیین می‌کند که مقدار نسبت برآورد شده حد اکثر چقدر با مقدار واقعی آن متفاوت باشد.
z مقدار آمار آزمون است که از جدول توزیع نرمال پیدا می‌شود و نیز همان احتمال خطای نوع یک است و مقدار همان سطح اطمینان می‌نامند.

3. نتایج و بحث

برای آزمون فرضیه‌ها از تست رگرسیون استفاده شده است.

فرضیه اول: به نظر می‌رسد عامل اجتماعی-فرهنگی تأثیر روی مهاجرت برون مرزی داشته است. در جدول (1)، ضریب همبستگی چندگان (R) و ضریب تعیین (R^2) است. مقدار ضریب همبستگی چندگانه برابر با 0.106 به دست آمده است. مقدار R بین 0-1 است و هر قدر مقدار آن به 1 نزدیک‌تر باشد نشان دهنده همبستگی قوی‌تر بین مقادیر مشاهده شده متغیر ملاک است. مقدار ضریب تعیین تعدیل شده نیز برابر با 0.009 است و بدین معناست که متغیرهای پیش‌بینی مدل توانسته‌اند 0 درصد از سهم واریانس شاخص مهاجرت ناشی از شاخص اجتماعی-فرهنگی است.

جدول 1: تست رگرسیون شاخص مهاجرت با شاخص اجتماعی - فرهنگی.

Model	Std. Error of the Estimate	ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه
1	0.20070	0.009	0.011	0.106 ^a

a: Predictors: (Constant), فرهنگی و اجتماعی کمی شاخص

شاخص اجتماعی فرهنگی را در Analysis of Variance (ANOVA) با ضریب خطای (standard error) 0.05 در نظر می‌گیریم و همانطور که در جدول (2) مشاهده می‌شود سطح معنی‌داری (p-value) کمتر از 0.05 است، که این نشان می‌دهد شاخص اجتماعی-فرهنگی با شدت 4.220 بر مهاجرت برون مرزی به شکل معنی‌داری تأثیر گذار است.

جدول 2: تست رگرسیون شاخص مهاجرت با شاخص اجتماعی و فرهنگی^a ANOVA.

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	0.17	1	0.17	4.22	0.041 ^b
	Residual	14.823	368	0.04		
	Total	14.993	369			

a: Dependent variable: شاخص مهاجرت

b: Predictors: (Constant) فرهنگی و اجتماعی کمی شاخص

به طوری که با اطمینان بیشتر از 0.95 می‌توان میانگین این دو متغیر را با شدت بالایی با هم یکسان در نظر گرفت، و این در حالی است که اگر مقدار سطح معنی‌داری بیشتر از 0.05 می‌بود و مقدار تست F نزدیک به یک می‌بود شدت تفاوت میانگین این دو متغیر زیاد می‌بود. در جدول (3)، سطح معنی‌داری برای مشخصه کمتر از 0.05 به دست آمده است. در نتیجه می‌توان گفت که این متغیرها بر شاخص مهاجرت تأثیر گذار است و تغییرات شاخص کمی اجتماعی-فرهنگی به میزان (0.106)، تأثیر بر شاخص مهاجرت دارد که معادله رگرسیون آن با شیب خط 0.086 و فاصله 1.475 از محور می‌باشد. در این صورت، فرضیه مورد تأیید قرار گرفته ولی میزان تأثیر آن اندک است.

جدول 3: تست رگرسیون شاخص مهاجرت با شاخص اجتماعی فرهنگی^a. Coefficients

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1.475	0.069		21.487	0.000
	شاخص کمی اجتماعی - فرهنگی	0.086	0.042	0.106	2.054	0.041

a: Dependent variable: شاخص مهاجرت

فرضیه دوم: به نظر می رسد عامل سیاسی یکی از عوامل تأثیرگذار روی مهاجرت بیرون مرزی است. در جدول (4)، ضریب همبستگی چندگانه (R) و ضریب تعیین (R^2) است. مقدار ضریب همبستگی چندگانه برابر با 0.149 به دست آمده است. همانطور که ذکر شده مقدار R بین 0 - 1 است و هر چقدر مقدار آن به 1 نزدیکتر باشد، نشان دهنده همبستگی قوی تر بین مقادیر مشاهده شده شاخص مهاجرت است.

جدول 4: معادله رگرسیون برای شاخص مهاجرت با شاخص سیاسی Model Summary

Model	ضریب همبستگی چند گانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
1	0.149 ^a	0.022	0.020

a: Predictors: (Constant), شاخص کمی سیاسی

مقدار ضریب تعیین تعدیل شده نیز برابر با 0.022 است و بدین معناست که متغیرهای پیش بینی مدل توانسته اند 2 درصد از سهم واریانس شاخص مهاجرت ناشی از شاخص کمی سیاسی است. در جدول (5)، تست ANOVA را با ضریب خطای 0.05 در نظر گرفته ایم که در اینجا با ضریب معناداری 0.004 و شدت تأثیر بالای 8.363، که یک مقدار بالایی برای اطمینان از یکسان بودن میانگین دو شاخص مهاجرت و سیاسی می باشد، است. این بدان معنی است که با اطمینان کامل می توان تأثیر شاخص سیاسی را بر روی مهاجرت بیرون مرزی در نظر گرفت.

جدول 5: معادله رگرسیون برای شاخص مهاجرت با شاخص سیاسی ANOVA^a

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	0.333	1	0.333	8.363	0.004 ^b
	Residual	14.660	368	0.040		
	Total	14.993	369			

a: Dependent variable: شاخص مهاجرت

b: Predictors: (Constant), شاخص کمی سیاسی

در جدول (6)، با مشاهده سطح معنی داری حاصل شده می توان گفت که چون سطح معنی داری شاخص کمی سیاسی کمتر از 0.05 به دست آمده است، در نتیجه می توان گفت که این شاخص بر شاخص مهاجرت تأثیر گذار است و میزان تأثیر برابر است با شدت معادله رگرسیون یعنی 0.169 با فاصله 1.339 از محور که نظر به شاخص اجتماعی- فرهنگی دارای تأثیر بیشتری می باشد. با استناد به جدول شماره 6، فرضیه تأیید می شود.

جدول 6: جدول معادله رگرسیون برای شاخص مهاجرت با شاخص سیاسی^a. Coefficients

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		ضریب غیر استاندارد	Std. Error	ضریب استاندارد شده		
1	(Constant)	1.339	0.096		13.952	0.000
	شاخص کمی سیاسی	0.169	0.058	0.149	2.892	0.004

a: Dependent variable: شاخص مهاجرت

فرضیه سوم: به نظر می رسد عامل فردی-خانوادگی باعث مهاجرت های بیرون مرزی شده است. در جدول (7)، ضریب همبستگی چندگانه (R) و ضریب تعیین (R^2) است. مقدار ضریب همبستگی چندگانه برابر با 0.0252 به دست آمده است. همانطور که ذکر شده مقدار R بین 0 - 1 است و هر قدر مقدار آن به 1 نزدیک تر باشد نشان دهنده همبستگی قوی تر بین مقادیر مشاهده شده مهاجرت و عامل فردی-خانوادگی است. مقدار ضریب تعیین تعدیل شده نیز برابر با 0.061 است و بدین معناست که متغیرهای پیش بینی مدل توانسته اند 6 درصد از سهم واریانس شاخص مهاجرت ناشی از شاخص فردی خانوادگی است.

جدول 7: معادله رگرسیون برای شاخص مهاجرت با شاخص فردی-خانوادگی

Model	ضریب همبستگی چند گانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	Std. Error of the Estimate
1	0.252 ^a	0.063	0.061	0.19536

a: Predictors: (Constant), شاخص کمی فردی و خانواده گی

جدول 8: معادله رگرسیون برای شاخص مهاجرت با شاخص فردی و خانوادگی ANOVA^a

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	0.949	1	0.949	24.858	0.000 ^b
	Residual	14.045	368	0.038		
	Total	14.993	369			

a: Dependent variable: شاخص مهاجرت

b: Predictors: (Constant), شاخص کمی فردی و خانواده گی

در جدول (8)، برای تست ANOVA با در نظر گرفتن سطح معنی داری 0.05 با اطمینان صد در صد می‌توان فرض اولیه (تفاوت میانگین در شاخص) را رد کرد، و با شدت بالای 24.858 می‌توان میانگین دو شاخص فردی و خانوادگی با شاخص مهاجرت بیرون مرزی را با هم برابر دانست و این یعنی اینکه تأثیر شاخص فردی و خانوادگی بالای شاخص مهاجرت بیرون مرزی بالاست.

در جدول (9)، نظر به شیب خط رگرسیون که برابر با 0.234 و فاصله 1.223 از محور نتیجه گرفته می‌شود که شاخص فردی-خانوادگی دارای تأثیر بیشتری بر شاخص مهاجرت نظر به دو شاخص اجتماعی-فرهنگی و سیاسی دارد و پیش بینی کننده قوی تری است.

جدول 9: معادله رگرسیون برای شاخص مهاجرت با شاخص فردی-خانوادگی^a Coefficients

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	سطح معنی داری
		ضریب غیر استاندارد	Std. Error	ضریب استاندارد شده		
1	(Constant)	1.223	0.079		15.457	0.000
	شاخص کمی فردی و خانوادگی	0.234	0.047	0.252	4.986	0.000

a: Dependent variable: شاخص مهاجرت

نتیجه گیری

تحقیق حاضر با عنوان «بررسی تأثیر عوامل اجتماعی-فرهنگی، سیاسی و فردی روی مهاجرت بیرون مرزی عودت کنندگان در شهر هرات در سال 2015-2019» با هدف بررسی میزان تأثیرگذاری عوامل جداگانه‌ی اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و فردی روی مهاجرت‌های بیرون مرزی انجام شد. در این تحقیق، از سنجش میزان تأثیرگذاری عوامل با استفاده از برنامه SPSS استفاده شده است.

نتایج بدست آمده از تحلیل داده‌ها برای یافتن پاسخ به سوال «عوامل اجتماعی-فرهنگی، سیاسی و فردی-خانوادگی چه تأثیری بر مهاجرت بیرون مرزی عودت کنندگان داشته اند؟» نشان می‌دهد که بیشترین تأثیر روی مهاجرت به ترتیب اول عامل فردی-خانوادگی و به تعقیب آن عامل سیاسی و در نهایت عامل اجتماعی-فرهنگی را داشته اند. این تأثیرات به ترتیب عامل فردی-خانوادگی با میزان 0.234 تأثیر روی مهاجرت داشته است. به تعقیب ترتیب، عامل سیاسی با میزان 0.169 در درجه دوم تأثیر روی مهاجرت افراد و در نهایت عامل اجتماعی-فرهنگی با میزان 0.086 تأثیر در مهاجرت‌های بیرون مرزی داشته است.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان می‌دهد که بیش تر از عوامل سیاسی رایج در کشور، انگیزه فردی-خانوادگی یعنی تصمیم فردی و عوامل خانوادگی روی مهاجرت بیرون مرزی تأثیرگذار بوده است. به همین ترتیب، عوامل اجتماعی‌ای که فرد متأثر از آن اقدام به مهاجرت کرده باشد، در درجه کمتری از عوامل سیاسی قرار دارد. در این حال، عوامل فرهنگی که بستر اجتماعی در بین مهاجرین شناخته شده است، کمترین تأثیر روی مهاجرت آن‌ها داشته است. اما، از این میان، بیشترین تأثیر روی مهاجرت بیرون مرزی را عامل فردی-خانوادگی دارد که افراد نظر به خواسته خود چه به شکل فردی و چه به شکل گروهی و گاهی نیز به اساس قوه فشار خانواده اقدام به مهاجرت‌های بیرون مرزی می‌کنند.

به اساس آزمون فرضیه‌های تحقیق، نتایج پیشنهاد می‌کند که برای کاهش مهاجرت‌های بیرون مرزی می‌بایست در قدم اول روی عوامل کوچک فردی-خانوادگی به عنوان انگیزه مهاجرت از طریق دولت و زمینه‌های ظرفیت سازی برای افراد و خانواده‌ها آماده گردد. در قدم دوم، نتایج پیشنهاد می‌کند که طرح برنامه‌های سیاسی و سیاست‌های مهاجرتی می‌بایست مطابق با وضعیت کشور تحت چوکات پالیسی عامه شکل بگیرند. در قدم نهایی نیز نتایج، هر چند با کم ترین درجه تأثیرگذاری، پیشنهاد می‌کند که عامل اجتماعی-فرهنگی نیز باید مورد توجه و عطف برنامه‌های حکومتداری باشد.

References

- [1] Abbasi, A sociological study of the workforce of international skilled workforce with emphasis on the survey on Brain Drain from Iran. Iran: Shahid Beheshti University, 2003.
- [2] Vahidi, International migration and its consequences. Tehran: Ministry of Program and Budget, Center for Economic, Social and Publishing Documents, 1985.
- [3] B. Happy, The study of internal migration of human resources abroad Causes and consequences during. Herat: Herat University, 2015.
- [4] L. Everett, Theory of migration. Tehran: Nashr-e Navid, 1966.
- [5] Pejman, The narrative of return (A Look at the Situation of Returnees in Afghanistan). Kabul: Afghanistan Independent Human Rights Commission, 2015.
- [6] M. Clark and Mehdi, Principles and foundations of population geography. Tehran: Qoms Publishing, 1373.
- [7] D. Sanchez, "International movements of nations," World Bank, vol. 7, 2017.
- [8] Zanjani, Immigration. Tehran: Center for Research and Development of Humanities, 2012.
- [9] Lahsaeizadeh, "Theory of migration," ed Shiraz: Navid Publishing, 1368, p. 268.
- [10] Z. S. Holy, Study of motivating factors for international migration of 20-20 year olds in Shiraz and Arsanjan vol. 1. Iran: Iranian Journal of Sociology, 2009.
- [11] M. Elixir, R. Heydari, S. Miller, K. Sadat, Satkowski, M. J. Sisi, K. Shahabi, Z. Winstra, and F. Y. Warren, Afghanistan people's survey. Afghanistan in 2017. Kabul, Afghanistan: Afghan Center for Socio-Economic Research and Public Opinion (Exor) Kabul, Planet Research Center, 2017.
- [12] W. G. O. Heinisch and W. G. Cochran, Sampling techniques, 2. New York, London: Aufl. John Wiley and Sons, 1963.